

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Αρσάκεια-Τοσίτσεια Σχολεία, Δημοτικό-Γυμνάσιο-Λύκειο, 2010

Τα Αρσάκεια-Τοσίτσεια Σχολεία της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας οργανώνουν εκπαιδευτικές επισκέψεις σε μουσεία με σκοπό την ενίσχυση της διδακτικής διαδικασίας μέσω ειδικών διαδραστικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, που πραγματοποιούνται είτε από μουσειοπαιδαγωγούς είτε από εξειδικευμένο προσωπικό της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας και προσαρμόζονται στα μαθήματα κάθε τάξης και βαθμίδας εκπαίδευσης. Με αυτόν τον τρόπο οι μαθητές αποκτούν βιωματικά γνώσεις για την τέχνη και τον πολιτισμό διαφόρων ιστορικών περιόδων, ενώ παράλληλα μαθαίνουν να σέβονται και να εκτιμούν τους εκθεσιακούς χώρους.

Στο πλαίσιο αυτών των δραστηριοτήτων, διοργανώνονται συστηματικά επισκέψεις μαθητών των Δημοτικών, Γυμνασίων και Λυκείων της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας στο Νέο Μουσείο Ακρόπολης, με σκοπό:

- τη διδασκαλία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού στο μάθημα της ιστορίας (για μαθητές Δ' Δημοτικού, Α' Γυμνασίου και Α' Λυκείου),
- την υλοποίηση διαθεματικών προγραμμάτων για τη μυθολογία, το δωδεκάθεο, τη θρησκεία ή την καθημερινή ζωή των αρχαίων Ελλήνων κ.ά. (για μαθητές του Δημοτικού),
- την καλλιέργεια μουσειακής αγωγής και κλασικής παιδείας. Το πρόγραμμα αυτό είναι διαμορφωμένο κυρίως για μαθητές της Γ' Λυκείου και εστιάζεται: στην παρουσίαση της τέχνης που δημιουργήθηκε κατά τα αρχαϊκά και κλασικά χρόνια στην Αθήνα, στην αποτίμηση των κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών συνθηκών που οδήγησαν στη δημιουργία των έργων των αντιστοιχών περιόδων και στην εκτίμηση της σημασίας της ίδρυσης ενός τέτοιου μουσείου για τη χώρα μας.

Η συμμετοχή και η ανταπόκριση των μαθητών σε αυτά τα εκπαιδευτικά προγράμματα υπήρξε, μέχρι τώρα, πολύ ικανοποιητική. Ωστόσο, για τη βελτιστοποίηση του έργου μας ως εκπαιδευτικοί οφείλουμε να λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη μας τις απόψεις των μαθητών. Για το σκοπό αυτό, κατά το σχολικό έτος 2009-2010, οι αρχαιολόγοι της Υπηρεσίας Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων και η Υπεύθυνη του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας πραγματοποίησαν έρευνα για το πώς αισθάνονται και τι σκέπτονται οι μαθητές των Αρσακείων-Τοσιτσειών Σχολείων όταν επισκέπτονται μουσεία. Στο ερωτηματολόγιο, που δόθηκε δειγματοληπτικά σε μαθητές Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου, τέθηκε το ερώτημα: "Ποιο μουσείο σας έχει κάνει μεγαλύτερη εντύπωση και γιατί;" Ο μεγάλος αριθμός μαθητών, που έφερε το Μουσείο Ακρόπολης πρώτο σε προτίμηση και με σημαντική διαφορά από τα άλλα μουσεία, και τα ενδιαφέροντα επιχειρήματα με τα οποία οι μαθητές στήριξαν την επιλογή τους αποτέλεσαν τα κίνητρα για την παρουσίαση που ακολουθεί.

Αρχικά, συνοψίζουμε τις θετικές εντυπώσεις που διατύπωσαν μαθητές όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων. **Στο Νέο Μουσείο Ακρόπολης:**

- τα εκθέματα είναι μοναδικά και ιδιαίτερα εντυπωσιακά,
- τα γυάλινα πατώματα αποτελούν μια ευρηματική λύση, καθώς επιτρέπουν στον επισκέπτη να γνωρίσει την ιστορία της περιοχής, πριν από την οικοδόμηση του Μουσείου, και να συνειδητοποιήσει τη συνεχή πορεία στον χρόνο που έχει διανύσει η πόλη των Αθηνών από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα,
- το τοκμαντέρ για την ιστορία του Παρθενώνα είναι πολύ κατατοπιστικό.

Πολλοί μαθητές του Δημοτικού επαίνεσαν τη μοντέρνα αρχιτεκτονική του κτηρίου, το άπλετο φως από τα τεράστια τζάμια και την καταπληκτική θέα του Παρθενώνα. Άλλοι εντυπωσιάστηκαν από τον προσανατολισμό της αίθουσας με τα γλυπτά του Παρθενώνα αλλά και από τον μεγάλο αριθμό γλυπτών που έχουν καταστραφεί ή κλαπεί. Ορισμένοι σχολίασαν θετικά το επικλινές δάπεδο της πρώτης αίθουσας και τον τρόπο έκθεσης των αρχαϊκών αναθημάτων, που είναι ελεύθερα στον χώρο και ορατά από όλες τις πλευρές. Αξίζει να σημειωθεί ότι αρκετά παιδιά έγραψαν πως μέσα από τα εκθέματα έμαθαν πολλά για τον πολιτισμό εκείνης της εποχής, δήλωσαν πως δεν κουράστηκαν κατά την περιήγησή τους στο Μουσείο και διατύπωσαν την επιθυμία να το επισκεφθούν ξανά.

Παραθέτουμε αυτούσια ορισμένα από τα **σχόλια μαθητών της Στ' τάξης:**

- "Το Μουσείο της Ακρόπολης είναι ένα εξαιρετικό μουσείο διότι είναι ειδικά διαμορφωμένο για τα εκθέματά του και παρουσιάζει όλα τα αρχαία από την Ακρόπολη συγκεντρωμένα σε έναν χώρο."
- "Αυτό το Μουσείο είναι αλλιώς από τα άλλα που βλέπεις συνήθως στην Ελλάδα. Είναι κτισμένο από γυαλί και τσιμέντο, ενώ τα υπόλοιπα είναι κτήρια του περασμένου αιώνα. Είδα το μέλλον με τα μάτια μου! Το εσωτερικό του Μουσείου ήταν εξίσου εντυπωσιακό, είχε τα ΠΑΝΤΑ!"
- "Το κτήριο εξωτερικά μου άρεσε πάρα πολύ. Είναι αρκετά μοντέρνο σε σχέση με τα εκθέματα που έχει. Ο συνδυασμός αυτός ήταν υπέροχος."
- "Είμαι πολύ περήφανη που είμαι Ελληνίδα και αυτό το μουσείο βρίσκεται στη χώρα μου. Ελπίζω να πάνε όλοι οι Έλληνες στο Μουσείο της Ακρόπολης."
- "Η κατασκευή του μουσείου με εντυπωσίασε, ο τρίτος όροφος είναι σαν έχει 'ξεκολλήσει' από το μουσείο και να κοιτάζει την Ακρόπολη με τον Παρθενώνα."
- "Το Μουσείο της Ακρόπολης μου άρεσε πολύ γιατί ήταν φωτεινό, λαμπερό, καθαρό, μοντέρνο και πρωτότυπο."
- Το παρακάτω σχόλιο αντανάκλα την ωριμότητα του μαθητή, που το έγραψε, και φανερώνει ότι παρακολούθησε προσεκτικά το εκπαιδευτικό πρόγραμμα: "... Επίσης, δύο ακόμα ενδιαφέρονται εκθέματα ήταν ένα 'τάμα' με μάτια και ένα άγαλμα που έδειχνε έναν βοσκό με τα πρόβατά του στους ώμους (αυτό μας θυμίζει από τη θρησκεία μας τον καλό ποιμένα). Και τα δύο αυτά εκθέματα μας δείχνουν πως σύμβολα και συνήθειες από τα αρχαία χρόνια έχουν περάσει στη θρησκεία μας."

Μαθητές της **Δ' τάξης Δημοτικού** συμπληρώνουν:

- "Έμαθα πολλά για τον Παρθενώνα και για το πώς ζούσαν οι αρχαίοι άνθρωποι και εντυπωσιάστηκα από το πόσα πολλά πράγματα από την αρχαία Ελλάδα έχουν σωθεί μέχρι σήμερα."
- Ένα συγκινητικό σχόλιο, που όμως πιθανόν έχει γραφτεί με τη βοήθεια γονέα: "Στο Νέο Μουσείο Ακρόπολης με συγκίνησε η αίθουσα όπου εκτίθεται η ριμαγμένη ζωφόρος του Παρθενώνα. Με συγκλονίζει το 'αιώνιο κάλεσμα' για την επιστροφή των γλυπτών που είναι κυρίαρχο παντού."
- Και ένα αυθόρμητο, ενθουσιώδες σχόλιο: "Μου άρεσε γιατί ο αρχιτέκτονας που το έκτισε έχει 'μπερδέψει' τη σύγχρονη εποχή του 21ου αιώνα με τα αρχαία χρόνια. Είναι καταπληκτικό! Δεν περιγράφεται, πρέπει να πας για να καταλάβεις!"

Αντίστοιχα σχόλια έκαναν και οι μαθητές του Γυμνασίου, οι περισσότεροι από τους οποίους δηλώνουν εντυπωσιασμένοι από την αρχιτεκτονική του κτηρίου και εκτιμούν ότι ο τρόπος παρουσίασης των εκθεμάτων είναι ιδιαίτερος και πολύ κατατοπιστικός για τον επισκέπτη. Θεωρούν μεγάλη επιτυχία την κατασκευή ενός ενιαίου χώρου για τη στέγαση όλων των εξαιρετικών ευρημάτων από την Ακρόπολη, αναγνωρίζοντας ότι αντιπροσωπεύουν ένα πολύ σημαντικό κομμάτι του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Παραθέτουμε ορισμένα **σχόλια μαθητών Γυμνασίου:**

- "Μου άρεσε γιατί είναι ένα κτήριο ευρωπαϊκού επιπέδου και υπάρχει κάτω από το μουσείο 'η πόλη κάτω από την πόλη'." (Α΄ τάξη)
- "Ένωσα ότι ο 'ελληνικός πολιτισμός' ήταν σε έναν προστατευμένο χώρο και ίσως έτσι υπάρχει ελπίδα να διεκδικήσουμε τα μάρμαρα, που ο Έλγιν μετέφερε στο Βρετανικό Μουσείο." (Β΄ τάξη)
- "Το Μουσείο μου άρεσε γιατί δεν πρόδωσε τις προσδοκίες μου." (Β΄ τάξη)
- "Πέρα από τα εκθέματα, το κτήριο είναι φανταστικό και τα αναδεικνύει. Τα τζάμια, που έχει στο πάτωμα και στους τοίχους γύρω-γύρω, αφήνουν το φως να μπει ελεύθερα δημιουργώντας μια φανταστική ατμόσφαιρα." (Γ΄ τάξη)
- "Μέσα από τα εκθέματα του Μουσείου μαθαίνουμε πολλά πράγματα για την αρχαία ιστορία της Αθήνας αλλά και για τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό γενικότερα και με αυτόν τον τρόπο γνωρίζουμε καλύτερα τους προγόνους μας." (Γ΄ τάξη)
- "Η αίθουσα με τα γλυπτά του Παρθενώνα εντυπωσιάζει λόγω του προσανατολισμού της παράλληλα με τον ναό και έχει υπέροχη θέα." (Γ΄ τάξη)
- "Μου άρεσε η αντίθεση του μοντέρνου χώρου με τα αρχαία αγάλματα και τα άλλα εκθέματα." (Γ΄ τάξη)

Σε μαθητές των Αρσακείων-Τσοισσιών Λυκείων δόθηκε, δειγματοληπτικά, ένα ερωτηματολόγιο αποκλειστικά για το Μουσείο Ακρόπολης, στο οποίο τους ζητήθηκε να καταγράψουν τα στοιχεία που τους εντυπωσίασαν, τα στοιχεία που δεν τους άρεσαν και τα συναισθήματα που βίωσαν κατά την επίσκεψη. Αυτό το ερωτηματολόγιο έδωσε τη δυνατότητα στους μαθητές να ασκήσουν και κριτική επάνω σε ορισμένα θέματα, πέρα από το να εκφραστούν θετικά και να επαινέσουν την ολοκλήρωση ενός τόσο σημαντικού έργου.

Συγκεκριμένα, οι περισσότεροι δήλωσαν ότι ενοχλήθηκαν από την απαγόρευση της φωτογράφισης και από τη φασαρία που προκαλούσε ο μεγάλος αριθμός των επισκεπτών. Μερικοί σχολίασαν αρνητικά την έκθεση των γλυπτών στον δεύτερο όροφο, εξηγώντας ότι, καθώς είναι διάσπαρτα στον χώρο, ο επισκέπτης

μπερδεύεται και δεν καταφέρνει να τα δει όλα. Μάλιστα, ένας μαθητής συμπλήρωσε ότι σε αυτήν την αίθουσα ένιωσε άγχος, καθώς φοβόταν ότι κάποιος μπορεί να επιχειρούσε να αγγίξει τα εκθέματα. Πολλοί μαθητές Λυκείου εντυπωσιάστηκαν από τα μέτρα ασφαλείας στην είσοδο του μουσείου και επαινέσαν το γεγονός ότι υπάρχει πρόβλεψη για την άρτια προστασία αυτών των τόσο σημαντικών μνημείων της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Όσον αφορά στην αρχιτεκτονική του Μουσείου, λίγοι διαφώνησαν με την επιλογή ενός υπερσύγχρονου κτηρίου και δήλωσαν ότι θα προτιμούσαν ένα νεοκλασικό οικοδόμημα. Αρκετοί σχολίασαν τον εξωτερικό χώρο του Μουσείου, επισημαίνοντας ότι είναι μικρός αναλογικά με το μέγεθος του κτηρίου και χαρακτήρισαν αποκρουστική τη θέα των πολυκατοικιών γύρω από το Μουσείο, όπως είναι ορατή από τον 3ο όροφο. Επίσης, κάποιιοι χαρακτήρισαν την είσοδο του κτηρίου ψυχρή και απρόσωπη.

Ωστόσο, οι περισσότεροι επαίνεσαν τον ευρηματικό τρόπο έκθεσης των γλυπτών του Παρθενώνα και τον πρωτοποριακό προσανατολισμό της αίθουσας, ενώ παράλληλα εξέφρασαν την απογοήτευση και τη λύπη τους για τον μεγάλο αριθμό γλυπτών που δεν βρίσκονται στην Ελλάδα. Επίσης, εκθείασαν την παρουσίαση των Καρυατίδων και επεσήμαναν πόσο βοηθητικές είναι οι μακέτες ώστε να κατανοήσει ο επισκέπτης τις διαδοχικές φάσεις του Ιερού της Ακροπόλεως.

Παραθέτουμε αυτούσια ορισμένα **σχόλια μαθητών Λυκείου:**

- "Μου άρεσε η αρχιτεκτονική του Μουσείου και η οικοδόμησή του με ουδέτερα υλικά και χρώματα, έτσι ώστε να μην αποσπά την προσοχή του επισκέπτη από τα εκθέματα. Ακόμα με εντυπωσίασε το άπλετο φως που έμπαινε από τα παράθυρα."
- "Ήταν ιδιαίτερα έξυπνο το γεγονός ότι τα κομμάτια που έλειπαν από το μουσείο και βρίσκονταν στη Βρετανία είχαν αναπληρωθεί με ομοιώματά τους. Έτσι, ο επισκέπτης μπορούσε να έχει μια πλήρη εικόνα των γλυπτών του Παρθενώνα."
- "Η αρχιτεκτονική του κτηρίου ήταν καλά μελετημένη. Η χρήση του γυαλιού γύρω-γύρω από το Μουσείο, αλλά και στο πάτωμα ήταν εξαιρετικά εντυπωσιακή. Η επιλογή των υλικών για την οικοδόμηση του κτηρίου επέτρεπε την ανάδειξη των αρχαιοτήτων. Η θέα στην Ακρόπολη μετέφερε τον επισκέπτη σε μια άλλη εποχή και, σε συνδυασμό με τον τρόπο έκθεσης των γλυπτών, καθιστούσε εύληπτες της πληροφορίες της ξενάγησης."

Συνοψίζοντας τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας, αξίζει να επισημάνουμε ότι οι περισσότεροι μαθητές σχολιάζουν θετικά τη μοντέρνα αρχιτεκτονική του Μουσείου, τη συνολική παρουσίαση των αρχαίων από τα μνημεία της Ακρόπολης, τον τρόπο που είναι τοποθετημένα τα εκθέματα και το φυσικό φωτισμό, που επιτυγχάνεται από την επένδυση του κτηρίου με γυαλί. Πιστεύουμε ότι επιλέγουν το Νέο Μουσείο Ακρόπολης, ως το καλύτερο μουσείο που έχουν επισκεφθεί, επειδή τους εντυπωσίασε τόσο ο όσον αφορά τα εκθέματα όσο και κτηριακά και όχι απλά επειδή είναι "καινούργιο". Είναι συγκινητικό ότι η νέα γενιά αγκαλιάζει θετικά ένα τόσο σημαντικό έργο και εκφράζει έντονα συναισθήματα περηφάνιας και θαυμασμού.

Μαριλένα Καραμαπάτα

